

Türkiye Barolar Birliği Dergisi
8 Mart Dünya Kadınlar Günü
Özel Dosya Yazıları

BAROLARIN KADIN HUKUKU KOMİSYONLARININ “KADIN HAKLARI”AÇISINDAN ROLÜ

TÜBAKKOM VE 1. KADIN AVUKATLAR KURULTAYI

1136 Sayılı Avukatlık Kanunu uyarınca, Avukat, yargının kurucu unsurlarından olan bağımsız savunmayı serbestçe temsil eder. 1920’li yıllarda ülkemizde ilk kadın avukat olarak mesleğini icra etmeye başlayan, Sayın Süreyya Ağaoğlu’nun kadının eğitim ve çalışma hakkı açısından vermiş olduğu mücadelesini minnetle anmak anlamlı olacaktır.

Mustafa Kemal Atatürk’ün önderliğinde, Cumhuriyet’in ilanı ile benimsenen temel ilkeler ile kadının temel hak ve özgürlüklerine ilişkin kazanımları hızla artmıştır.

Ülkemizde ve dünyada 1980’li yıllara gelindiğinde ise kadın hukukçuların, kadın hakları alanında bireysel ve örgütsel çalışmaları, kadın hareketine ivme kazandıran en önemli faktörlerden biri olmuştur.

Bu çalışmaların ülkemizde son 13 yıldır örgütlü bir şekilde artmasının temel adımı ise; 1998 yılında Medeni Kanun değişikliklerinin değerlendirilmesi amacı ile Av. Nazan Moroğlu başkanlığında İstanbul Barosu Kadın Hukuku Komisyonu’nun talebi ve İstanbul Baro Baş-

kanlığı tarafından yapılan çağrı neticesinde Türkiye Baroları Kadın Komisyonları Ağı (TÜBAKKOM) çalışmalarının başlamış olması, 1999 yılında ise Türkiye Barolar Birliği Yönetim kurulu kararı ile “Türkiye Barolar Birliği Kadın Hukuku Komisyonu” adı ile, baroların kadın hukuku komisyonlarının, kurumsal yapılanma içerisinde yerini almış olmasıdır. 11. Dönemi içerisinde bulunan TÜBAKKOM, Mayıs 2013’te yapılacak genel kurul ile bu dönemini tamamlamış olacaktır.

TÜBAKKOM çatısı altında baroların kadın hukuku komisyonları;

Ulusal ve uluslararası mevzuatta kadının insan haklarına ilişkin düzenlemelerin yaşama geçirilmesi, eşit ve adil uygulanmasının sağlanması, evrensel hukuk ölçeğinde adalet ve eşitlik prensibine aykırı mevcut düzenlemeleri ve uygulamaları değiştirecek çözüm önerilerinin saptanması ve savunulması, Kadınların haklarını öğrenmeleri ve kullanmalarını sağlamaya yönelik eğitim çalışmaları yapılması ve gönüllü danışmanlık hizmeti verilmesi, kadının insan hakları mücadelesine kamuoyu desteği sağlamak amacıyla TÜBAKKOM aracılığıyla baroların kadın hakları kurulları/ komisyonları ile ortak eylem planlarının oluşturulup, uygulamaya konulması, Baroların kadın hukuku kurulları/ komisyonları arasında koordinasyon, işbirliği ve dayanışmanın sağlanması doğrultusunda yapılacak çalışmaların planlanması, mesleki anlamda kurumsal ve uygulamaya yönelik yayınlar yapılmasını amaçlamaktadır.

Tüm barolarda mevcut kadın hukuku komisyonları; buldukları şehir ve bölge bazında hukuksal danışmanlık ve yardım çalışmalarını özellikle insan hakları, CMK ve adli yardım kurul ve komisyonları ile koordineli olarak sürdürmekte,

-Kadın hakları komisyonları TÜBAKKOM bünyesinde gerçekleştirilen dönemsel yürütme ve genel üye toplantıları ile, kadının insan haklarına ilişkin düzenlemelerin yaşama geçirilmesi, eşit ve adil uygulanmasının sağlanması amacı ile elde edilen istatistiki ve bilimsel veriler ile mesleki tecrübeler doğrultusunda uygulamada yaşanan aksaklıkların giderilmesi noktasında mevzuat çalışmalarını ortak irade ürünü olarak ilgili kurum ve kuruluşlara öneri niteliğinde sunmakta,

Kadın hukuku komisyon, kurul ve merkezleri kendi bölgelerinde ya da illerinde, farklı meslek gruplarına mensup uzman kişilerin de

desteği ile meslek içi eğitim çalışmalarının yanı sıra toplumsal farkındalık çalışmaları amacı ile çeşitli sivil toplum kuruluşları, özel-kamu kurum ve kuruluşlar ile işbirliği içinde eğitim içerikli etkinlikler düzenlemektedir.

İş bu lokal çalışmaların yanı sıra dönemsel olarak yapılan seminer, panel, sempozyum vb.. gibi etkinlikler çerçevesinde meslek içi eğitim alışmaları TÜBAKKOM bünyesinde bütünsel olarak gerçekleştirilmektedir.

Kadın haklarına ilişkin gerek Ulusal gerekse uluslararası alanda özel anlam ve önem ihtiva eden günlere binaen faaliyetlerde bulunmanın yanı sıra yine kamuoyu desteği sağlamak amacı ile ortak eylem planları oluşturularak ortak uygulamaların benimsenmesi ve sürekli-lik kazandırılması amacı ile çalışmalar yapılmaktadır.

Kadın Hakları alanında mesleki ve uygulamaya dönük eğitim materyalleri ile çeşitli yayımları hazırlama ve kullanıma sunma çalışmaları yapılmaktadır. Bu alışmaların Türkiye Barolar Birliği'nin çeşitli kurul ve komisyonlarının çalışmalarına ortak olabileceği gibi özellikle kadın hukuku alanındaki çalışmaların arşivlenmesi amacı ile iki yıllık srelerden oluşan her dönem sonunda çalışma raporları TBB Yayın Kurulu vasıtası ile kitap olarak yayımlanmakta ve meslektaşlarımıza sunulmaktadır.

Son olarak ise, TÜBAKKOM 10. Genel Kurulu toplantısında ülke-mizde ilk kez gerçekleştirilecek olan 1. Kadın Avukatlar Kurultayı'nın yapılmasına karar verdik. Bizler evremizde cinsiyet ayrımcılığı ve ataerkil uygulamalarda yaşanılan sorunların çözümüne yönelik farkındalık çalışmalarında en önde yer almamıza karşın, kendi örgütsel yapımızda bu çalışmaları yansıtmıyoruz. Bu nedenle her alanda eşit ve görünür olmak, yaşamımızda ve meslek rgtlerimizdeki ataerkil anlayışa karşı farkındalığımızı arttırmak, toplumsal cinsiyet eşitliği perspektifinden mesleki yapılanmadaki yerimizi sorgulamak ve söylemi-mizi "toplumsal cinsiyet eşitliği" temelinde oluşturmak için, 1. Kadın Avukatlar Kurultayı konu başlıklarını řu şekilde belirledik;

1-Toplumsal Cinsiyet Eşitliği ve Hukuk Eğitiminde Cinsiyetçi geler

2- Çalışma Yaşamında Cinsiyetler Arası Eşitlik ve Kadın Avukatlara Etkileri

Ücretli kadın avukatlar iş hayatında annelik, evlilik ve ücret hakkına yönelik müdahaleler, çalışma hayatında kadın avukata yönelik ayrımcı uygulamalar ve benzeri,

Kadın avukatlara adliye personelinin bakış açısının cinsiyet eşitliği temelinde irdelenmesi

3- Ülkemizde ve Dünyada Barolardaki Kadın Örgütlenme Modelleri ve Kadınların Temsiliyeti

* Meslek örgütlerinde cinsiyete duyarlı bütçeleme,

* Kota, pozitif ayrımcılık

4-Kadının İnsan Hakları ve Uluslararası Sözleşmelerin Analizi

* CEDAW, Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye Dair Avrupa Güvenlik Konseyi Sözleşmesi

İnanıyorum ki;” Hukuka dünyaya ve yaşama dair sözümüz var.” fikri ile 1. Kadın Avukatlar Kurultayına, meslektaşlarımızın katılımı, düşünceleri ve çalışmaları bizlere bir kez daha rehberlik edecektir. Büyük Önder Mustafa Kemal Atatürk’ü saygı ve rahmetle anıyor, kadının temel hak ve özgürlüklerinin korunması ve kazanımında emeği geçen, bireysel ve örgütsel başarıya cesaretle imza atan tüm meslektaşlarımıza saygılarımı sunuyorum.

TÜBAKKOM

11. Dönem Sözcüsü

Av. Hidaye Kahyaoğulları